

Göran Bexell: Svarstal från jubeldoktorerna 2025

Talare

Göran Bexell
Professor

Datum

23 maj 2025

Plats

Akademiska föreningen, Lund

1 Magnifice Rector!

Mina damer och herrar!

5 Det är en stor upplevelse att som doctor jubilaris stå här och se ut över en
fullsatt Stora Salen med festklädda promotionsfirare. Vi jubeldoktorer tackar
för de fina orden, vi tackar vårt universitet och gratulerar er nyblivna doktorer
till att ni hållit ut och vi gratulerar universitetet till den fina raden av
hedersdoktorer.

10

Först vill jag bara säga att jag skrivit detta tal alldeles själv, utan hjälp av AI-aina.
Aina tyckte inte hon hade några bra förslag. Det skulle bara bli lite allmänna
fraser om forskningens betydelse och ålderdomens vishet, så hon föreslog att jag
skulle skriva själv och säga vad hjärtat dikterar. Jag följer hennes råd. Jag är ingen
15 robot.

15

Om ni undrar vart vi jubeldoktorer tog vägen under ceremonin i vår vackra
domkyrka kan jag meddela att vi höll till uppe i det högra sidokoret och tittade
fram en och en för att mottaga nytt diplom eller ny krans. Sen satt vi i sköna
20 stolar, bjöds på godis och kunde på stora skärmar följa den flera timmar långa
vandringen över parnassen, helt i nivå med TV-klassikern Den stora
älgvandringen.

20

Men detta är inte bara en traditionsrik ceremoni utan också en lysande
25 manifestation av vad vi som Lunds universitet står för: VERITAS, sanning i en
tid av lögner, LIBERTAS, frihet i en tid av ofriheter. Omvärlden förändras, vi
också, men frihet och sanning är en bestående grundbult i vår tradition som
tycks provocera och varje tid möta nya motstånd. Välbeprövad kunskap kan
inte reduceras åsikter. Vi kan ge underlag till politiska beslut, men vi kan inte
30 reduceras till politiska megafoner. Namnen här uppe på namnfrisen uppfordrar

30

oss att förvalta och förnya traditionen.

35 Till förnyelsen hör internt att doktorandernas situation har blivit bättre. Det
var så och så med handledningen för 50 år sedan. Jag satt med i en utredning
med oändliga sammanträden för att förbättra situationen. En 80-årig professor,
visserligen i Uppsala, berättar att han vågade sig fram till den fruktade
professorn och frågade: hur blir det med handledningen? Handledning! Man
40 föds till forskare, blev svaret; kanske gäller det några men inte alla. Min
professor i Lund ställde åtminstone en fråga: När blir det disputation? Lund
ligger som bekant ofta steget före. Jag hoppas och vet att ni nyblivna doktorer
haft det bättre.

45 Vi jubilarer har olika erfarenheter i bagaget efter den 50-åriga resan, från olika
delar av samhället. Jag tillhör dem av oss som blivit kvar i Lund, som det ibland
lite medlidsamt heter. Jag kom hit för 61 år sedan, till frihet, studentsång,
studentskor, studentaftnar med Tage Erlander, men inte minst studier, utan
bestämt mål, ovisshet, andra verkade ha sina mål klara. Jag älskade - så ska man
50 ju säga numera - att öppna de tunga dörrarna till UB klockan 8 för att läsa.
Därinne öppnade sig en värld av frihet, vetande, tystnad, arbetsro men också en
risk att hamna i uppslagsverkens och mångfaldens splittring, att veta lite om
mycket.

Och så kom alla åren från studenttiden och framåt: dörr efter dörr öppnas till
55 nya världar, nya årgångar studenter och doktorander, fakulteter och
institutioner, nya perspektiv, kollegor, begåvade och kreativa personer, och
vänner. Tänk att till slut få leda och representera detta traditionsrika och
framgångsrika universitet, i Lund, i Sverige, i världen. Och stå för sanning och
frihet. Jag har aldrig längtat bort, bara vara kvar och lära mer. Och jag tackar
60 mitt universitet och alla kollegor för de fantastiska 50 åren.

Allt har skett i Lund, där vi jubeldoktorer arbetade fram våra avhandlingar. Vi
blev en del av livet och kulturen i och runt vårt universitet, nationsliv, musik,
spex, studentaftnar, fester, debatter. Några kanske till och med drabbades av
65 den omskrivna lundaandan, om den nu finns, och det gör den. Det är allvar och
humor i rätt blandning.

Vi jubeldoktorer tackar Lunds universitet för den festliga dagen. Vi tackar alla
som inspirerat oss, också våra familjer. Tiden rinner iväg, låt oss behålla vår

lundaanda och aldrig ge upp frihet och sanning. Låt oss fortsätta hoppas på orden som bjuder motstånd, orden i den gamla studentsången O, gamla klang och jubeltid: hjärtat i en sann student kan ingen tid förfrysa!

75 Skål för Lunds universitet!

Taggar

2020-tal, 2025, Högtidstal

URI

80 <https://www.svenskatal.se/tale/goran-bexell-svarstal-fran-jubeldoktorerna-2025>

85

90

95

100

105